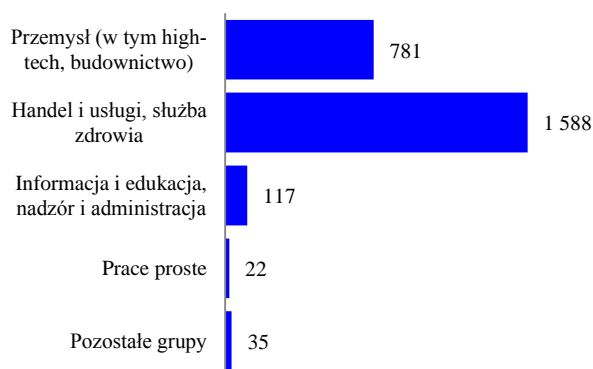

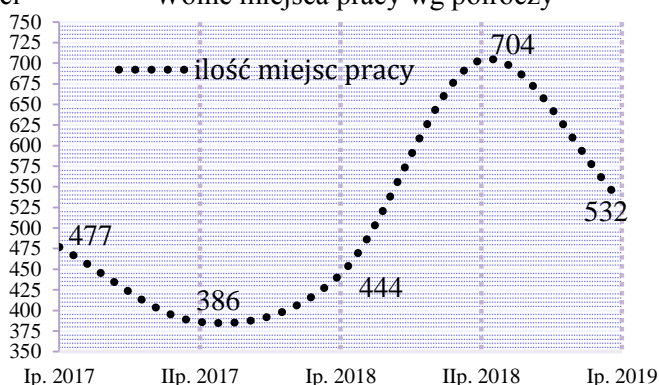
Badanie ofert pracy dostępnych w internecie w ramach monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych w województwie podkarpackim

W okresie półroczy 2017, 2018 i w I półroczu 2019 roku wśród ogółu ofert dostępnych w internecie kumulowały się miejsca pracy w **handlu, transporcie czy logistyce**¹. W mniejszym stopniu w **usługach**, np. w usługach finansowych, gastronomii czy turystyce. Odnotowano również zapotrzebowanie na specjalistów czy techników potrzebnych dla zachowania ciągłości produkcji i realizacji zamówień przez **zakłady przemysłowe czy budownictwo**.

Liczba wolnych miejsc pracy wg rodzaju działalności

Wolne miejsca pracy wg półroczy

Omówienie szczegółowe. Oferty pracy dotyczyły głównie takich zawodów i specjalności jak: przedstawiciel handlowy, sprzedawca, opiekun klienta, doradca klienta czy specjalista do spraw kluczowych klientów (key account manager) i dalej – regionalny kierownik sprzedaży czy franczyzobiorca (definiowany na wiele sposobów raz jako kierownik własnego losu, a raz jako dyrektor generalny, jeszcze innym razem jako konsultant profesjonalny dla zdefiniowanego typu działań). Nie brakowało również ofert dla specjalistów bankowości, które niejednokrotnie oferowały pracę czasową połączoną z brakiem gwarancji wynagrodzenia, co świadczy o niskiej ich jakości. Dotyczyły sprzedaży usług bankowych i ubezpieczeniowych, uzależniając uzyskanie wynagrodzenia od rozbudowy sieci klientów i wyników w liczbie podpisanych umów. W 2018 r. pojawiały się sporadycznie oferty dla księgowych, które wymagały biegłej znajomości zasad rachunkowości i księgowości, obsługi specjalistycznych programów komputerowych i znajomości aktualnych przepisów prawnych.

Dobrym prognostykiem jest rozwój przemysłu w oparciu o kontrakty i zamówienia publiczne. Warto odnotować, że w warunkach ekonomicznych tak trudnego rynku pracy jakim jest województwo podkarpackie odnotowano w powiatach mieleckim, stalowowolskim czy w m. Rzeszów zapotrzebowanie dla specjalistów i techników przemysłu wysokich technologii.

Jednakże jest to popyt ograniczony co do zakresu i o niskim poziomie. Nie bez znaczenia jest jego wybitnie przestrzenny charakter, który dotyczy tylko najbardziej uprzemysłowionych powiatów województwa. Jest to głównie centralna i północno – zachodnia część województwa. Poszukiwani byli specjaliści IT (programiści aplikacji i administratorzy sieci komputerowych), inżynierowie mechanicy dla branży lotniczej i motoryzacyjnej jako technolodzy w produkcji lub do testów maszyn i urządzeń, specjaliści do implementacji zmian konstrukcyjnych lub w prowadzeniu rozmów handlowych. Pewna część zapotrzebowania dotyczyła pracowników obróbki wykończeniowej produktów. Dotyczyła operatorów CNC, ślusarzy, spawaczy, tokarzy, frezerów, szlifiery metali, formierzy odlewników czy monterów konstrukcji stalowych.

¹ Co przekładało się na poszczególne okresy realizacji badania

W pozostałych mniej licznych rodzajach działalności odnotowano oferty dla tłumaczy (praca przez internet) lub dla ekonomistów w finansach. Praca dla ekonomistów pojawiała się również w firmach produkcyjnych. Ogółem pozostałe mniej liczne branże (117 miejsc pracy) stanowiły znaczną mniejszość (4,6 %) ogółu wolnych miejsc pracy. Prace proste (0,9 %) i pozostałe grupy (1,4 %).

II kwartał 2019 r. Po raz pierwszy można było odnotować w treści ogłoszeń pojawiające się komunikaty „ (...) w związku z intensywnym rozwojem naszej działalności poszukujemy kandydatów (...)”. Firmy często z powodu braku chętnych do podjęcia zatrudnienia, obniżają potrzebne kwalifikacje do pracy, aby zwiększyć możliwy krąg aplikujących (może być inżynier, ale również technik).

W porównaniu do I kwartału 2019 r. odnotowano wzrost w handlu, usługach i przemyśle przekładający się na następujące zawody – specjalista bankowości, przedstawiciel handlowy, sprzedawca czy pracownik przy obróbce wykończeniowej produktów z metalu.

W budownictwie również nastąpił wzrost ofert zarówno dla osób z uprawnieniami budowlanymi (inżynierów budownictwa) jak i praktycznych realizatorów budowy (murarzy, stolarzy budowlanych itp.). Odnotowano w tym sektorze oferty typu „zatrudnimy każdą ilość”. Często dotyczyły rekrutacji do pracy za granicą.

Metoda. Próba do badania ofert pracy dostępnych w internecie powstaje na podstawie informacji zamieszczanych w sieci przez lokalnych pracodawców za pośrednictwem następujących portali: praca.pl, pracuj.pl, gratka.praca.pl lub agora. Ogłoszenia tam zamieszczane są bezpośrednio przez pracodawców lub za pośrednictwem firm rekruterskich (np. Manpowergroup). Badania prowadzone są cyklicznie na podstawie ofert w doborze losowym, w ramach monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych ².

Liczebność prób w badaniu

Okresy badania	Oferty pracy	Ilość miejsc pracy ³
I półrocze 2017	466	477
II półrocze 2017	365	386
I półrocze 2018	461	444
II półrocze 2018	720	704
I – III 2019	86	122
IV – VI 2019	377	410
I półrocze 2019	463	532
2017 – 2019	2 475	2 543

Liczba ofert wg portali internetowych

Portale	Liczba ofert
praca.pl	365
pracuj.pl	1 685
agora	216
gratka.pl	209
2017-2019	2 475

Pomimo zmiany od 2019 r. częstotliwości badania na kwartał, możliwe jest sumowanie danych dla większych przedziałów. Następnie porównuje się wyniki do okresów analogicznych (rdr, pdp itp.). Oferty w gospodarce rynkowej charakteryzują się często brakiem stabilności zatrudnienia. Praca stała może być oferowana przez organizacje państwowe, korporacje czy firmy współpracujące z podmiotami, które ze względu na swoją pozycję na rynku gwarantują nieprzerwany i znaczny poziom zbytu dla towarów i usług. Niejednokrotnie jest to pozycja dążąca do opanowania większej części rynku w danej branży. Do utrzymania stabilności zatrudnienia przyczynia się również wspieranie małych i średnich firm oraz ich zróżnicowanie na rynku ze względu na rodzaj prowadzonej działalności.

Powyższe działania mogą powodować trwałe podstawy dla wzrostu zatrudnienia. Wówczas zmiany popytu na pracę nie wynikałyby w większości z potrzeby okresowego zatrudnienia, tylko tworzyłyby trwałe podstawy dla stabilnego zatrudnienia. Utrzymanie koniunktury gospodarczej w regionie warunkują nowe inwestycje i zamówienia. Oferty pracy w zestawieniu z poziomem bezrobocia i zrealizowanymi inwestycjami mówią o tym, na jakim etapie cyklu koniunkturalnego znajduje się aktualnie rynek pracy. Takim syntetycznym wskaźnikiem jest stopa bezrobocia rejestrowanego, która ujmuje zarówno zmiany w zapotrzebowaniu firm na pracowników jak i w poziomie bezrobocia. Powstaje wiele nowych firm (np. Southco, Cadworks Systems, BigCom). W okresie I – IV 2019 r. poziom stopy bezrobocia był niższy jak analogicznym okresie, co utrzymuje dobrą koniunkturę gospodarczą.

² Planowane jest połączenie Barometru zawodów, będącego jednoroczną prognozą zapotrzebowania na zawody i kwalifikacje z monitoringiem zawodów deficytowych i nadwyżkowych. Obydwa badania dotyczą tego samego zagadnienia, a powstawały niezależnie od siebie.

³ Mniej niż 5 % wśród wolnych miejsc pracy stanowią oferty stażu, klasyfikowane przez system jako oferta pracy.